

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ทำให้เกิดการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้นอีกรูปแบบหนึ่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ ได้กำหนดรายละเอียดของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการบริหาร อำนาจหน้าที่ รายได้ รายจ่าย พนักงานส่วนตำบล การกำกับดูแล การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล แสดงให้เห็นถึงการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจในการบริหารงานที่ชัดเจนในการพัฒนาตำบล โดยการให้อำนาจอิสระในการจัดทำงบประมาณรายจ่าย อำนาจอิสระในการออกข้อบังคับตำบลเพื่อใช้บังคับในเขตตำบลเท่าที่ไม่ขัดกับกฎหมาย และอำนาจอิสระในการจัดเก็บรายได้ของตนเอง คือภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย เป็นต้น องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจ นอกจากนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลยังมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและคณะผู้บริหารส่วนตำบลโดยตรง มีอำนาจอิสระในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถกำหนดแผนงานและกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบให้สอดคล้องและตรงตามความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

องค์การบริหารส่วนตำบลมีลักษณะพิเศษ คือมีความเป็นนิติบุคคล มีอิสระในการบริหารงาน มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมตามอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 คือ จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ คุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาศิลปประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น และหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร (มาตรา 67) ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 หน้า 23 จากการใช้การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมา จนกระทั่งได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ให้อำนาจองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการพัฒนาตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

มีผู้วิจัยทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ในการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นสภาพัฒนาการ องค์การบริหารส่วนตำบล หรือเทศบาล ซึ่งแต่ละบุคคลนั้นได้สรุปผลการวิจัยโดยรวมไม่ได้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน อาทิเช่น สัมฤทธิ์ สุขสงค์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์มีประสิทธิผลการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับต่ำ วิสูตร จงชวณิษฐ์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ ต่อการบริหารงานของเทศบาลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของเทศบาล ตำบลบรบือ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิชัย วัฒนกิติกุล (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

และจากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ได้มีหนังสือขอขอบคุณทั้งจากส่วนราชการประชาชน ในการปฏิบัติงาน อีกทั้งมีหนังสือร้องเรียน ไม่ว่าจะเป็นหนังสือร้องเรียนเกี่ยวกับน้ำท่วมนา ปัญหาคลองส่งน้ำ ปัญหาไฟฟ้า ปัญหาดูแลช่วยเหลือผู้พิการ เป็นต้น จึงทำให้ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นหัวหน้าส่วนการคลังสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย สนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ว่าประชาชนมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับใด ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และ คาดหวังว่าข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำมาปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอสรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอสรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการดำเนินงานตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอสรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

สมมติฐานการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอสรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้ออำเภอสรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอสรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคายแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้ออำเภอสรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ พื้นที่ในการศึกษาวิจัย คือ พื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอสรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิเลือกตั้ง

ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย
จำนวนทั้งสิ้น 3,362 คน (ข้อมูลงานทะเบียนอำเภอศรีเชียงใหม่ ณ เดือนกรกฎาคม 2550)

3. กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิเลือกตั้ง ที่อาศัยอยู่ใน
เขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย จำนวนประชากร
3,362 คน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างของประชากรโดยวิธีการคำนวณทางสถิติ ด้วยสูตรของ ทาโร
ยามาเน่ (Taro Yamane) (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2545 : 127) จำนวน 357 คน

4. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

4.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variables) คือ ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน
ได้แก่

4.1.1 เพศ แบ่งเป็น เพศหญิง เพศชาย

4.1.2 อายุ แบ่งเป็น 3 ช่วงอายุ ได้แก่

- 1) ช่วงอายุ 18 – 35 ปี คือ วัยผู้ใหญ่ตอนต้น
- 2) ช่วงอายุ 36 – 60 ปี คือ วัยกลางคน
- 3) ช่วงอายุ 61 ปีขึ้นไป คือ วัยชรา

4.1.3 ระดับการศึกษา แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่

- 1) ประถมศึกษา
- 2) มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า
- 3) อนุปริญญา หรือเทียบเท่าขึ้นไป

4.1.4 อาชีพ แบ่งเป็น

- 1) เกษตรกร หรือรับจ้าง
- 2) ค้าขาย หรือประกอบธุรกิจส่วนตัว
- 3) รับราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ

4.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) คือ ความคิดเห็นของประชาชนต่อ
การดำเนินงานตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัด
หนองคาย ทั้งหมด 8 ด้าน ดังนี้

4.2.1 ด้านการพัฒนาทางน้ำและทางบก

4.2.2 ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ

รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

- 4.2.3 ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- 4.2.4 ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 4.2.5 ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 4.2.6 ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- 4.2.7 ด้านการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม

- 4.2.8 ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม

อันดีของท้องถิ่น

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ

อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

2. ประชากร หมายถึง ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิเลือกตั้ง ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ จำนวน 3,362 คน (ข้อมูลงานทะเบียนอำเภอศรีเชียงใหม่ : ณ เดือน กรกฎาคม 2550)

3. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกและแนวความคิดต่าง ๆ ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ที่มีต่อการดำเนินงานตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

4. การดำเนินงาน หมายถึง การดำเนินงานตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ตามอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ที่ต้องทำตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 โดยกฎหมายได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่ต้องทำทั้งหมด 8 ด้าน (ยกเว้นด้านที่ 9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากร ให้ตามความจำเป็นและสมควร) ดังนี้

4.1 ด้านการพัฒนาทางน้ำและทางบก หมายถึงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีคลองส่งน้ำหรือแหล่งน้ำ การสร้างถนนไม่ว่าเป็นถนนลูกรังหรือถนน คสล. การขอขยายเขตไฟฟ้าหรือระบบไฟฟ้าส่องสว่าง

4.2 ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล หมายถึงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบของทางเดินเท้า ริมถนน มีการกำจัดวัชพืชหรือตัดหญ้าสองข้างทาง มีการจัดเก็บขยะ บริการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมีถึงขยะอย่างพอเพียง

4.3 ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ หมายถึงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มี โครงการร่วมกับอนามัยตำบลรณรงค์ให้ประชาชนบริโภคอาหารสุก สะอาด มีโครงการร่วมกับสำนักงานปศุสัตว์อำเภอเพื่อบริการ การฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า พร้อมทั้งสนับสนุนให้มีการกำจัดซากสัตว์ปีก แยกคอกสัตว์ฟาร์มเลี้ยงให้ห่างจากชุมชน เพื่อป้องกันโรคไข้หวัดนก มีการแจกทรายอะเบทกำจัดลูกน้ำ ฉีดพ่นยุงลาย เป็นประจำ

4.4 ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หมายถึงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มี การบริการช่วยเหลือประชาชนตลอด 24 ชั่วโมง และรับแจ้งเหตุที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่ พร้อมทั้งมีวัสดุและอุปกรณ์ในการดับเพลิง เครื่องสูบน้ำอย่างพอเพียงไว้บริการประชาชน

4.5 ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หมายถึงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มี การสนับสนุนงบประมาณสำหรับการศึกษา วัด และมีการบริการอินเตอร์เน็ตตำบล เพื่อการศึกษาสำหรับประชาชนเป็นประจำทุกปี

4.6 ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ หมายถึงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มี โครงการสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มอาชีพ สนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก การแข่งขันกีฬาต้านภัยยาเสพติด และมีการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ ผู้พิการอย่างสม่ำเสมอ

4.7 ด้านการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีกิจกรรมการรณรงค์การปลูกต้นไม้การกำจัดวัชพืช หรือตัดหญ้า เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพร้อมส่งเสริมการใช้ปุ๋ยชีวภาพแทนปุ๋ยเคมี

4.8 ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น หมายถึงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีกิจกรรมเพื่อเป็นศูนย์รวมของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลในการจัดงานประเพณีต่าง ๆ เช่น งานวันมะเขือเทศ งานรดน้ำดำ

หัวข้อสูงอายุ และส่งเสริมกลุ่มอาชีพประจำหมู่บ้าน เพื่อสืบทอดประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศดังกล่าวมาใช้ในการวางแผนกำหนดนโยบายดำเนินการตามแผนเพื่อพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ให้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY